

(Bài đăng lưu trữ trong website www.huongvebinhthua.vn.org và thuvientoancau.org)

Trong kho tàng văn chương Trung Hoa, bộ Tây Du Ký dĩ nhiên nghĩa của Ngô Thừa Ân tiên sinh (1500-1541), đăng xấp vào hàng tác tài và phong phú rớt rớt. Đọc truyện, ai cũng thích các nhân vật Tôn Ngộ Không, Trư Bát Giới, Sa Ngộ Tĩnh và nhất là Đổng Tăng Tam Tông. Tác phẩm của các công tử duyên dáng nhưng cũng không kém phần triết lý cao siêu với những ý tứ thâm trầm, nên các dòng văn câu chuyện thốn kẻ bí hiểm. Do giá trị trên mà Tây Du Ký đã được dịch ra nhiều thứ tiếng, rồi được soạn thành kịch bản, tuồng hát và đưa lên màn bạc. Đổng Tăng hay Tam Tông dĩ nhiên là ngôi bút của Ngô Thừa Ân là một nhân vật huyền thoại nhưng trong dòng sông Tàu, nhân vật này lại chính là nhà sư Trư Huyền Trang sang vào thời Đổng Tăng. Ông được các sĩ gia xấp vào hàng vĩ nhân của thời gian, qua cuộc hành trình đến đất Trung Hoa từ Ấn Độ, ròng rã suốt mấy năm dài nhứt đã kể lại trong “Đổng Tăng tông ân Tam Tông phóng sự truyện”. Ngoài ra ngài cũng đã mang về nhiều của báu kinh Phật nguyên bản vô cùng giá trị.

+ TÂY DU KÝ CỦA NGÔ THỪA ÂN :

Chuyện thời kinh Phật từ Thiên Trúc của Thích Huyền Trang, là một việc có thật trong lịch sử và tất cả cuộc hành trình đến đất nước này, đã dâng lên vua Đổng Thái Tông, qua tác phẩm Đổng Tăng Tây Vực ký. Nhưng từ sao lại có bộ Tây du ký với nội dung gần như mâu thuẫn hoàn toàn với sự thật? Theo nhận xét của những nhà phê bình văn học, thì hiện tượng này cũng chẳng có gì đáng ngạc nhiên và thực tế vì thời trung cổ từ những chiếc Tàu, hầu hết các tác phẩm nổi tiếng trước khi được hoàn thành, đều phải trải qua giai đoạn văn chương truyền khẩu xuýt phát từ dân gian. Cũng vì vậy ngay trước Đổng Tăng còn sinh thời, chuyện thời kinh của ông cũng đã được thốn thông hóa, bóng chớn còn tìm thấy trong tác phẩm của nhà sư Tuệ Lỗ, một cao đồ của Huyền Trang đã viết về sự phẫn mình.

Về xuýt xít, truyện Tây Du ký hiện đang lưu hành của tác giả Ngô Thừa Ân dựa theo cốt truyện của Đổng Chí Hòa dĩ nhiên nhà Minh, rồi thêm bớt cho hợp lý, thốn theo trào lưu, gần như các tác phẩm Tam Quốc, Thích Hổ. Về tác giả cũng đã thốn những tranh cãi giữa Ngô Thừa Ân và Khuê Xá. Thực tế có hai bộ truyện đến mang tên Tây Du ký, một của Khuê Xá viết về cuộc đi xít Tây Vực thời Nguyên Thái Tông và bộ khác của Ngô Thừa Ân kể chuyện bốn thầy trò Đổng Tăng vâng lệnh vua đi thời kinh Phật từ Thiên Trúc. Ngoài ra ngay chính tác phẩm của Ngô Thừa Ân cũng đã có những dấu ấn của những chớn có bản in do Kim Lăng Thích Đổng Tăng quán, thời vua Vĩnh Lạc 20, dĩ nhiên nhà Minh, nên hành năm 1592, mới được công nhận là nguyên bản.

+ THÂN THỜI TÁC GIẢ :

Ngô Thừa Ân sống dĩ dĩ Minh, thời Nhứt Trùng hưng, hiện là Xá Đổng Chân Nhân, sinh khoảng năm 1500 và mất năm 1582. Nguyên quán Phú Hòa An, huyện Sơn Đổng nay thuộc tỉnh Giang Tô. Ông xuýt thân từ một gia đình tiểu thương nhưng từ thuở nhỏ đã nổi tiếng khắp vùng là văn hay, chớn tít, học rộng, tài cao. Thốn thay học tài thi phẫn, cái vòng danh lợi lộn quẩn của thốn nhân luôn hành hớn những bậc dĩ tài, nên ông lộn đến mãi trong chốn trường thi, chớn đến được công nhân vào năm 45 tuổi (1544 dĩ Gia Tĩnh thốn 23), nên sau đó phải bán chớn nuôi miệng. Vào những ngày cuối dĩ mới được bổ làm một chức quan nhỏ từ Huy. Lúc đó đã 66 tuổi, nên chớn đến một vài năm thì cáo lão. Tác phẩm Tây Du ký được viết trong giai đoạn này, ngoài ra tiên sinh còn lưu lại tập Xá Đổng tôn ca.

Ngô Thừa Ân sống trong khoảng 1500-1582 nên trải qua nhiều thời vua dĩ Minh từ Chánh Đức từ Vĩnh Lạc. Qua thân thời của tác giả, ta cảm thốn cho thân phận bất bèo của những tài

danh phi tháng nháng trót sinh lám thá ká, giáng nhá hoàn cánh Nguyán công Trá, Cao Bá Quát, Tá đán Đáng, Tú Xáng, Tán Đá (Viát Nam). Đã mang phán nghèo, lái bát đác chí nên suát đái gán nhá bá xã hái ruáng bá, miát thá vì cháng nghèo.

Đáng bên lá cuác sáng, cháng kián đáng cánh mác nát bát công cáa triáu đình nhà Minh, cáng thêm sá báo ngáng cáng tàn ác cáa vua quan đáng thái nên Ngô tiên sinh đã ký thác tâm sá cáa mình qua táng nhân vát trong tác phám, sá đáng lái ván ngáng ngôn đá phán nánh cuác đái gian ác bát công, bá dáu trám tháng, chá vì tranh ngôi, đát danh, ham lái lác tián tài.. Con đáng thánh kinh tá Trung Hoa tái cái Thiên Trúc Tây Pháng xa lác đáy hiám nguy trác trá, cũng chính là con đáng mà ông và nhân sinh đã trái qua nái trán thá háng háng đau khá. Còn bán nhân vát chính trong truyán nhá Tá Thiên, Bát Giái, Sa Tăng, Tam Táng trong đáng ý cáa tác giá, cũng chính là bán bán tính cáng háu cáa con ngáng i : Thián, ác, lòng tham sân si và đác hiáu sinh cáa con ngáng i. Chính cái sâu sác đó đã làm nái bát niám tâm sá ký thác cáa tác giá vái háu thá qua quan niám “ ai là ngáng i chính nhân chính tháng, ai là ká bát láng gian tà ?” Tóm lái Tây Du ký có tát cá 100 hái, phán đáu giái thiáu cuác đái cáa Tôn Ngá Không và thân thá Đáng Tăng. Tá hái thá 8 trá vá sau, ká lái hành trình đi thánh kinh cáa 4 tháy trò Tam Táng. Nói chung, tác giá rát thánh công khi mán nhân vát Tôn Ngá Không dùng tài trí đá đáp yán bán cám quyán bát tài, xái thát đái đáng yêu quái. Cuái cùng tác giá cũng không tiác lái ca táng sá háp nhát cáa tam giáo, đá cao Phát Pháp vô biên, nói vá thuyát đánh mánh và sá báo áng nhân quá.

+ THÁNH TĂNG TRáN HUYáN TRANG TRONG TÂY DU KY :

Chính con đáng tá láa ngày xáa cũng là lá trình thánh kinh cáa Đáng Tăng. Máy năm gán đây, đán nánh cáa Trung Cáng đã thác hián bá phim Tây Du ký tái vùng tá trá cáa dân tác Hái Hái xá Ô Lá Mác Tá (Tân Cáng). Sá dĩ ngáng i ta chán vùng này làm bái cánh cho bá phim vì nháng tình tiát trong bá truyán Tây Du, đáu có liên quan tái Tân Cáng. Điám quan trọng nhát ở đây là lá trình đi thánh kinh cáa 4 tháy trò Đáng Tăng trong truyán hay cáa nhà sá Trán huyánTrang ngoài đái, cũng là hình bóng cáa con đáng tá láa ngày xáa. Theo tài liáu còn láu trá, thì tá thái tháng cáng ngáng i ta đã làm con đáng trên. Sau khi đã ra khái biên đáa Trung Hoa, con đáng đác phân thành hai nhánh , mát đi vá háng tây bác đán Ba Tá, Trung Đông sang tán Á Phi. Nhánh còn lái rá vá háng tây nam qua La Bá Bác (Tây Táng), A Phú Hán tái ná Đá. Chính Huyán Trang đã theo lá trình này đá tái Thiên Trúc thánh kinh.. Còn nhà du hành ngáng i Ý là Marco Polo hán 700 năm vá trác , đã căn cá vào tài liáu cáa Huyán Trang đái, thác hián chuyán du hành báng con đáng tá láa xáa, tá Âu Châu qua các nánh Trung Á tái tán Vián Đông. Ngày nay , đái vái con đáng huyán thoái xáa, đó là mái quan tâm hàng đáu cáa các nhà đáu tá, vì nó cháy qua háu hát các quác gia Á Âu đang sán xuát đáu láa và khí đát.. Đá án tái táo con đáng liên lác đáa cũng đác LHQ tài trá. Lá trình cũng ván nhá cá, vào Trung Cáng tái Tây An và tái bián đông á Giang Tô

Vào thái mà Đáng Tăng Huyán Trang đi thánh kinh, con đáng tá láa Nam tuyán còn là mát tá lá, vái ngàn muán bát trác hiám nguy, qua nhiáu quác gia, bá tác có ngôn ngá và nán văn hóa hoàn toàn khác biát vái ngáng i Hán. Sá tuyát đáiu á đám táng đáng giáa cánh thác ngoài đái và tình tiát trong truyán đã tìm tháy tái nhiáu nái. Điáu này cháng tá tác giá khi đát bút thành ván, đã dày công nghiên cáu ngoái cánh hoác táng trái qua, chá không phái há cáu báa bãi, vu vá nhá ta háng táng trác đây.

Đá minh cháng, hãy đem vài đoán trong truyán so sánh vái thác tánh hái Tôn ngá Không đánh vái Thiát Phián công chúa đá cáp quát lái phong, quát tát háa đám sán. Căn cá vào bán đá, thì vùng đó táng áng á mát đáa đám nám vá phía bác tánh Tân Cáng, nái đây khi trác có núi láa nháng đã ngáng hoát đáng tá lâu. á đây vào mùa hè, ánh náng gây gát rái vào các

vách núi to b i nham th ch màu đ , ph n chi u thành màu s c long lánh , t xa nhìn khi n ta có n táng núi l a đang ho t đ ng.

V v c Sa Tăng t i L u Sa Hà, tuy ráng tìm trên b n đ không th y đ a danh này nháng các nhà vi t s v n đ a vào thiên Vũ Cáng trong kinh th đ cháng minh “ Đ o nhác th y chi h p l , du ba nh p l u sa hà “ đ xác quy t vùng sa m c Tân Cáng có m t con sông cát tên là L u Sa . Theo l i k , khách khi vát qua sa m c, tháng g p ph i nháng hi n táng cát ch y, t xa nhìn không khác gì m t con sông đang cu n cu n nác.. Cũng do hi n táng ph n chi u này, nhi u l khách đã b cát vùi khi vô tình bác vào t l này.

V đ a danh Cao Lão Trang, n i Bát Gi i cái vá cũng là m t đ a danh có th t. Theo sách Hà Háng Qu n Táa Ngôn có ghi rõ, trên đ t Tây Táng n i con đáng t l a ch y ngang qua, có r t nhi u quán tr dành cho khách l hành , cách đó 40 đ m v háng tây nam, có xóm Cao Lão Trang. Sau r t là câu chuy n v trái nhân sâm, cũng không ph i là s táng táng. Theo sách Thu t Ká Dá ph n đ c p t i nác Đ i Th c, có m t thung lũng k bí, n i đó m c m t lái cây cành đ lá xanh. M i cành l i k t tá nhi u qu có hình giáng nh u nhi, dài t i 6-7 t c. Trái bi t cái v i ngái nháng n u đáng vào, trái s ráng t c khác. Đ c bi t cành nào có m t trái ráng, toàn b u nhi trên cành đó s khô héo và ch t theo.

+ ĐáNG TĂNG TRONG LáCH Sá TRUNG HOA :

Trong Tây Du ký, Ngá tháa Ân vi t ráng Đáng Tăng là con cáa Tráng nguyên Trán quang Nh y và Ôn Ki u. Trên đáng t i nhi m s nhám chác t i Giang Châu báng đáng th y, gia đình Trán tráng nguyên b cáp. Cha ông b giác giát, m ông vì lúc đó đang mang thai ông nên ch u sáng nhác t i khi sanh thì gói l i và đát trên m t mảnh ván th trôi sông. Nh s cá chùa Kim S n vát và nuôi đáng , qui y Phát pháp và trá thành Đáng tăng Tam Táng hay thánh tăng Trán huy n Trang.

Ngoài đ i, thánh tăng tên thát là Trán Vĩ, sanh năm 596 (sau tây l ch), nhám đ i Tùy Dáng Đá thá 16 t i huy n Câu Th , Lá Châu, nay là thành phá Yên S , tánh Hà Nam. Riêng vá năm sinh cáa Huy n Trang, nhà s hác ngái Pháp là R.Grousset ghi trong tác phám Sur les traces du Boudha, thì năm sinh là 602. Dòng h Trán Gia nhi u đ i ngá t i Du Tiên Háng, Kháng hác Lý, Pháng hoàng các k cán chùa Thi u Lâm t , v n là m t gia t c bao đ i thám nhu n Kháng hác.

Ngác l i thái gian h n 1400 năm v trác, quê háng cáa Đáng Tăng chá là thôn p háo lánh, nghèo nàn nháng vá cánh sác thì vô cùng thá máng và xinh đ p. Đây cũng chính là n i hai con sông Y và Lác g p nhau. Theo sá Tàu, thì Câu Th là quê háng cáa Hoàng Đ , qu c t cáa ngái Hán, cũng là n i mà n thán xinh đ p Lác Th y cùng đám tiên n tháng xuáng t m g i vào nháng đêm trắng. Yên S qu là đ a linh nhân kiát nháng bao đ i cũng v n chá là m t huy n thành nhá nhoi váng ngái. Tá năm 1993 nhá Trung Cáng đ i mái kinh t , Yên S đác nâng cáp là thành phá v i dián tích 943 km2 và dân s 700.000 ngái. Hi n n i này đang phát trián mái m t nhát là ngành du l ch vì Yên S t 4000 v trác đã là trung tâm văn hóa, chính trá và kinh t cáa nhà H . Thá ká thá 5 (STL), Yên S là kinh đô cáa nhà Bác Ngáy, hi n còn sót l i ngôi m cáa Lã Bát Vi (?- 235 TrTL), nguyên là nhà buôn, táng qu c cũng là cha ruát cáa Tán Th y Hoàng.. Ká bên còn có ph n m cáa nhà đ i thá pháp đ i Đáng là Nhám thân Khanh (709-786) nháng đ i m đác biát và quan tráng nhát cáa Yên S hôm nay là công trán kián trúc mang tên V n Qu c l ch hi n cung, trong đó mô t l i con đáng thánh kinh gian nan các khá cáa Trán Huy n Trang thu trác. Riêng ngôi nhà cá cáa Trán Gia Trán Hà cũng đác trùng tu và giá gìn . Đây là đ i m thu hút nhi u khách du l ch và Phát giáo đ t kháp n i t i hành háng và chiêm ngáng m t tháng tích l ch s .

+ HUY N TRANG TRán VUA, MáT MINH Đ I THáNH KINH :

Tuy xuät thân tä Nho giáo nhäng Trän gia đäng thäi cũng rät sùng mä đäo Phät. Do trên năm lên 13 tuäi, Huyän Trang näi gät theo träng huynh, xuät gia täi chùa Tänh Đä, Läc Đäng, Hà Nam.Trong thäi gian này, Trung Hoa đäng hän loän , giäc giä näi lên khäp näi chäng läi nhä Tùy. Do trên, đä länh nän, anh em ông phäi räi Läc Đäng, täi tuä chùa Không Túc täi Thành Đô, Tä Xuyên. Năm 618 Lý Uyên tiêu diät đäc nhä Tùy, läp nhä Đäng, vän häi läi an ninh, käcäng trong näc. . Vì thä, Huyän Trang mät mình trä läi Trung Nguyên, đän tu täi Träng An, Thiäm Tây. Đäi Đäi Đäng (618-713) ,kinh đô Träng An là chän phän hoa đô häi, mät thành phä thanh läch, näi qui tä hàng tao nhân mäc khách mà danh thäm muän thuä vän còn läi u täi ngày nay nhä Lý Bäch, Hä Trí Chäng, Đä Phä.. Ngoài ra đây cũng là cái nôi cäa Phät Giáo Viän Đông nên qui tä đäy các bäc thäc giä tä bän phäng träi, cäng väi các Đäi sä các näc Trung Á, Cao Ly, Nhät Bän, Tây Ta.ng.. Cũng vì thä nên Phät giáo Trung Hoa bä phân hóa träm träng , phân chia thành nhiäu tông phái và tại häi nhät là các kinh sách, luät lä, giáo lý nhà Phät rät mâu thuän và chäa đäy dä biät, trong lúc đäc đäch thuät tä nguyên bän Aän Đä. Vän mang sän chí län và tâm nguyän hiän trän đäi mình cho Phät Pháp, nên Huyän Trang räi kinh đô chu du khäp näc, täi các chùa chiän suät hai bä đäi giang nam bäc nhäng näi nào Ông cũng thät väng näo nä, gän nhä bä täc. Đây chính là đäng läc thúc đäy Huyän Trang phäi đän tän Aän Đä , chính mät đäc cho đäc các nguyên bän kinh sách, cũng nhä säu täm thêm tài liäu, đäng thäi chiêm bái các Phät tích näi miän Thiên Trúc. Năm ba mäi mät tuäi, mät cä duyên khác läi đän, càng làm nung näu thêm ý chí tây du sän có. Đó là sä hiän diän cäa mät nhà sä ần Đä näi tiäng đäng thäi tên Ba Phä Mät Đà La, đä tä giäi cäa Häc giä Giäi Hiän, kä quyän uy đäng lãnh đäo chùa Na Lan Đà (Thiên Trúc), đän thăm kinh đô Träng An bäng đäng biän. Chí đä quyät, Huyän Trang cùng bän bè däng sä xin phép vua Đäng Thái Tông đi Thiên Trúc thänh kinh và tu häc. Chäng nhäng không chäp thuän, nhà vua còn xuäng chä nghiêm cäm, không cho phép bät cä ai xuät ngoäi.

Do đó Huyän Trang phäi lén lút đi Cam Túc, mät tänh cäc bäc cäa Đäi Đäng. Räi cũng nhä cä duyên, ông län mò täi đäc Läng Châu là cäa ngä phát xuät con đäng tä läa tä Trung Hoa đi các näc Tây Väc. Đây là mät đô thä län cäa Hà Tây, nay thuäc huyän Uy Viän, tänh Cam Túc, mät đäa danh thäng đäc nhäc nhä trong vän häc qua bài phú Läng Châu :” Bä đào mä täu đä läng bôi, đäc mät bà mã thäng thôi, túy ngäa sa träng quân mäc vän, cä nhân chinh chiän kä nhân häi ?”. Räi chä mät thäi gian ngän, cuäi cùng cũng täi đäc thành Lan Châu và nhä viên thä thành là kä ngoan đäo nên đã giúp ông phäng tiän, trän khäi Ngäc Môn Quan và đän Ngũ Phong là hai biên ầi vô cùng cän mät näi biên đäa. Träc nhäng hiäm nguy và khó khăn chäng chät, nhäng ngäi đäng hành län lät bä vä. Cũng may Ông đäc mät thäng gia ngäi Häi, đäi cho con ngäa già đã täng qua läi nhiäu län hai vùng biên ầi hiäm trä trên. Nhä väy Huyän Trang thoát đäc, tä đó mät mình nhä con ngäa quen đäng , đän thân vào vùng sa mäc mäng mäng cát nóng.

Trên đäi sa mäc Gobi, thuäc Näi Mông täng đäc ngäi Hán ví là dòng sông cát, đä diän tä cái cùng tän cäa đät träi. Cũng chính täi đó, Huyän Trang ngày ngày väi con ngäa già chä thäy bao la mät màu träng xóa, đó đây la liät nhäng đäng xäng vô đänh cäa ngäi,läa, ngäa kä cä läc đä., tuyät nhiên là näi träng väng rän cäa näng, gió và cát mà thôi. Tóm läi đây là tä đäa, không có näc, bóng cây và tiäng ngäi.. Thêm vào đó đäng mòn càng lúc càng chia trăm näo, cũng may nhä có con ngäa già đã quen läi trên näo đäng tä läa, nên không bä läc. Thêm vào đó, là ý chí sät đá, thä chät chä không bao giä quay trä läi Đäi Đäng khi tâm nguyän chäa đät thành, nên Huyän Trang län läi trong sa mäc chät suät năm ngày đêm väi đói, khát và tuyät väng. Nhäng giäa lúc ngäi ngäa säp ngã quä thì bäng tä đâu, träi thäi mät trän gió länh buät, làm con ngäa già đäng näm quä bät đäng, bäng vùng đäy , cäng Huyän Trang phi näc đäi suät

hai ngày n&#a m&#i t&#i đ&#c m&#t c đ&#o xanh t&#i có ao n&#c ng&#t trong veo, mát l&#m. T&# đó, qua c& duyên tr&#i ban, Huy&#n Trang t&#i đ&#c n&#c Y Ngô (Ulghur) và đ&#c ti&#p đón tr&#ng th&#. Trong lúc đang c& n&#c này thì có s& th&#n c&#a Cao X&#ng Qu&#c (Qu&#se) v&#ng l&#nh Qu&#c v&#ng Nh&# Nh&# Thành đ&#n th&#nh. Cao X&#ng là m&#t n&#c l&#n và quan tr&#ng nh&#t &# Tân C&#ng. Nhà vua cũng nh&# tri&#u th&#n và dân chúng r&#t m&# đ&#o Ph&#t. Do trên khi Đ&#ng Tăng t&#i, vua r&#t kính tr&#ng và kh&#n kho&#n m&#i Ông &# l&#i làm qu&#c s&# đ&# truy&#n bá đ&#o pháp nh&#ng Huy&#n Trang m&#t m&#c t&# ch&#i, cu&#i cùng tuy&#t th&#c th&#a ch&#t ho&#c đ&#c đi th&#nh kinh. Tr&#c ý chí s&#t đá c&#a nhà s&#, vua đành ch&#p thu&#n nh&#ng l&#u thêm m&#t tháng đ&# thuy&#t pháp. Ngày ra đi vua Cao X&#ng c&#p cho Huy&#n Trang 30 con ng&#a chi&#n, 25 ng&#i tùy tùng v&#i đ&#y đ&# l&#ng th&#c, n&#c u&#ng và qu&#n áo &#m đ&# đoàn ng&#i v&#t qua đ&#nh Thiên S&#n cao ng&#t mây xanh, trùng trùng hi&#m nguy băng giá. Nhà vua còn v&#t 24 lá th&# g&#i 24 n&#c lân c&#n, yêu c&#u giúp đ&# Huy&#n Trang lúc c&#n thi&#t, nh&# v&#y nhà s&# m&#i an toàn trên đ&#ng th&#nh kinh.

Năm 630, sau khi v&#t qua h&#t các n&#c trong vùng Tân C&#ng, qua các kinh đ&#o Qurashah, Kutchs, núi Thiên S&#n và cu&#i cùng là h&# n&#c nóng Issik Koi là ch&# dành riêng cho hoàng gia t&#i nghĩ mùa đông. T&# đây con đ&#ng l&#i ng&#c v&# h&#ng tây nam, ngang qua thành ph&# Cheshia, nay là Teshkent, th&# đô c&#a n&#c c&#ng hòa h&#i giáo Kirghzistan trong Liên bang Sô Vi&#t c&#. R&#i l&#i v&#t qua sa m&#c đ&#t đ&# Qiuzil Qum m&#i t&#i thành ph&# Samarguard, là giao đ&#m c&#a con đ&#ng t&# A&#n Đ&# đi Ba T&# và Trung Hoa. Đây là m&#t c&# đ&#o xanh t&#t trên cao nguyên Ba T&#, n&#i đã t&#ng ghi đ&#u ng&#i ng&#a c&#a Đ&#i Đ&# A L&#ch S&#n, t&# Đ&#a Trung H&#i sang chinh ph&#c A&#n Đ&#. Thành ph&# này hi&#n thu&#c A Phú H&#n, phía tr&#c có Thi&#t M&#c Quan là m&#t ng&#n đ&#o cao ng&#t mây xanh. Qua kh&#i đó s&# t&#i thung lũng m&#t tr&#i Bamiyan, m&#t k&# quan c&#a n&#c này v&#i vô s&# t&#ng Ph&#t đ&# kích th&#c, đ&#c t&#o hay kh&#c sâu trong vách núi. T&#i đây có hai t&#ng Ph&#t kh&#ng l&# cao 53m và 35m. Đây cũng là n&#i Huy&#n Trang nán l&#i nhi&#u ngày đ&# hành h&#ng và chiêm bái. Ti&#c thay bao nhiêu công trình vĩ đ&#i c&#a Th&#ng đ&# và ti&#n nhân đã b&# b&#n h&#i giáo c&#c đ&#an Taliban, trong khi c&#m quy&#n t&#i A phú H&#n phá h&#y nh&#ng ngày nay đã đ&#c m&#t s&# chuyên gia qu&#c t&# đ&#n tái t&#o sau khi Taliban b&# Hoa K&# tiêu di&#t vào năm 2001. Cu&#i cùng nhà s&# cũng đ&#t đ&#c tâm nguy&#n khi đ&#t chân t&#i Kapisa thu&#c A&#n Đ&#, d&#i chân Hy Mã L&#p S&#n, n&#i có nhi&#u tu sĩ Bà La Môn đang hành xác gi&#a tr&#i đông l&#nh l&#o. Tóm l&#i t&# lúc r&#i Đ&#i Đ&#ng t&#i đ&#n biên gi&#i Ngũ Phong, đ&#n khi vào đ&#t A&#n, nhà s&# Huy&#n Trang đã đi qua 24 n&#c l&#n nh&# c&#a Trung Á, đi trên đ&#nh cao nh&#t trong dãy Thiên S&#n (7200m), t&#i Nhi&#t Hà trong lãnh th&# Liên Xô c&# thu&#c n&#c Đ&#t Quy&#t. V&#t sông Ô H&#a A M&#u Hà (Amur Darya), qua Thi&#t M&#c S&#n (Iron Gate) nay là đ&#o Bá Đ&#t Kh&#c S&#n (Budakkhason) vô cùng hi&#m tr&# c&#a n&#c A Phú H&#n, không thua gì đ&#nh Thiên S&#n t&#i Tân C&#ng. Sau đó l&#i ph&#i vòng qua Đ&#i Tuy&#t S&#n (Hy Mã L&#p S&#n). Nhi&#u n&#i Huy&#n Trang ch&# đi có m&#t mình vì các đoàn h&# t&#ng không th&# v&#t qua biên gi&#i n&#c khác.

+ HUY&#N TRANG VÀO Đ&#T PH&#T :

Lãnh th&# mà Huy&#n Trang đ&#t chân đ&#u tiên t&#i &#n Đ&# là n&#c Ki&#n Bà La (Granhala) nay là t&#nh Peshawar, n&#m trên b&# đông &#n Hà, đ&#i di&#n v&#i Pakistan, n&#i có nhi&#u di tích c&#a Ph&#t giáo B&#c Tông. Sau đó Ông đi đ&#n xu&#ng các ti&#u qu&#c vùng đông nam nh&# Taksasila, Nagrahra và x&# Ca T&#p Di La t&#c là vùng Kashmir ngày nay, d&#i chân r&#ng Hy Mã L&#p S&#n. Vùng này t&# năm 1947 t&#i nay là mi&#n đ&#t tranh ch&#p đ&#m máu gi&#a hai n&#c A&#n và Pakistan. Đây cũng là n&#i phát tích c&#a Ph&#t giáo đ&#i th&#a, nên ông đ&#c các s&# s&#i &# đây tr&#ng đ&#i và th&# giáo Ph&#t pháp v&#i Qu&#c s&# X&#ng Lão, là m&#t b&#c th&#y tinh thông t&#t c&# kinh sách, giáo lý và s&# huy&#n di&#u c&#a Ph&#t môn. N&#i này còn có chùa Am Đa Nhân Đà, đ&#c coi nh&# m&#t tàng kinh các, ch&#a t&#i ba ch&#c v&#n kinh Ph&#t. Vì v&#y ông l&#u l&#i đây h&#n hai năm m&#i h&#c h&#t s&# kinh di&#n trên..

Sau đó nhà s&#i ti&#p t&#c cu&#c hành trình v&# h&#ng đông, dùng thuy&#n lên th&#ng ngu&#n sông H&#ng, đ&# t&#i n&#c Nepal cũng đ&#i chân r&#ng Hy Mã Lạp Sơn. Đây là quê h&#ng c&#a Ph&#t T&#, vì v&#y Huy&#n Trang đ&#c đ&#p đi kh&#p vùng đ&# chiêm bái và hành h&#ng kh&#p n&#i t&# Kapilavastu cho t&#i v&#n Lumbini là ch&# Đ&#c Ph&#t ra đ&#i và vùng Kusinagara là ch&#n Ph&#t T&# nh&#p ni&#t bàn. Ông cũng t&#i Bénarès chiêm bái g&#c b&# đ&# trong v&#n l&#c uy&#n là n&#i Đ&#c Ph&#t đ&#c đ&#o.

T&# năm 637 t&#i năm 638, Huy&#n Trang th&# giáo v&#i pháp s&# Gi&#i Hi&#n (Cilabhedra) trong tu vi&#n Na Lan Đà. Đây là m&#t trung tâm Ph&#t giáo B&#c Tông l&#n nh&#t A&#n Đ&# lúc đó. Đây cũng là m&#t khu đ&#i h&#c g&#m hàng ch&#c tu vi&#n v&#i s&# tăng đ&# theo h&#c trên 10.000 ng&#i. Ngoài ra trong chùa còn có m&#t đ&#i th&# vi&#n ch&#a đ&# các lo&#i kinh sách c&#a Ph&#t giáo nh&# kinh V&# Đà, các sách kh&#o c&#u v&# Y khoa, D&#c ph&#m, Toán và Khoa h&#c. Nh&# th&# Huy&#n Trang đã h&#p th&# h&#u h&#t tinh hoa c&#a Ph&#t môn cũng nh&# b&# kinh Du Già Luận (Yogacara). Ông cũng nghiên c&#u c&# kinh đi&#n c&#a Bà La Môn nh&#ng quan tr&#ng nh&#t là Ông h&#c đ&#c Ph&#n ng&#, chìa khóa đ&# ông có th&# đi sâu vào th&# gi&#i tâm linh c&#a A&#n Đ&# qua kinh sách. R&#i tu vi&#n sau khi tranh luận v&#i m&#t tu sĩ Bà La Môn v&# giáo lý c&#a Ph&#t giáo, ông t&#i thăm x&# Bengale &# phía đông A&#n Đ&# (Vùng này nay là n&#c Bangladesh).T&#i đây Huy&#n Trang mu&#n dùng thuy&#n đi thăm đ&#o Simhala (Nay là Tích Lan), trung tâm c&#a Ph&#t giáo Nam Tông nh&#ng b&#ng&#n c&#n vì sóng gió nguy hi&#m nên cu&#i cùng ông dùng đ&#ng b&#, băng ngang cao nguyên Dekhan, t&#i phía nam b&# bi&#n đ&#i di&#n v&#i đ&#o Tích Lan nh&#ng v&#n không thăm đ&#c vì n&#i đó đang x&#y ra chi&#n tranh và n&#n đói. Không th&#c hi&#n đ&#c ý đ&#nh, Huy&#n Trang l&#i đi ng&#c v&# h&#ng tây b&#c, vòng v&#nh Oman lên t&#i th&#ng ngu&#n sông A&#n Hà, nay thu&#c n&#c Pakistan , đ&# tr&# l&#i tu vi&#n Na Lan Đà. Năm 642 Huy&#n Trang đ&#c vua Kumara m&#i t&#i thuy&#t pháp &# Kamarupa (nay là vùng Assam) , sát biên gi&#i Tàu. Ông l&#i đ&#c qu&#c v&#ng Harsha, m&#t đ&#i qu&#c th&#i đó m&#i làm qu&#c s&# và h&#a s&# giúp ông tr&# v&# Đ&#i Đ&#ng b&#ng đ&#ng bi&#n nh&#ng ông t&# ch&#i.

Tháng 4 năm 643 Huy&#n Trang tr&# v&# n&#c, mang theo nhi&#u kinh đi&#n và t&#ng Ph&#t. Nh&# hai qu&#c v&#ng Harsha và Kumara giúp cho nhi&#u ph&#ng ti&#n chuyên ch&# nh&# voi ng&#a, l&#a l&#c đã cùng v&#i xe c&# thuy&#n bè và đoàn tùy tùng h&# t&#ng đông đ&#o nên chuy&#n v&# vô cùng thu&#n l&#i.

+ HUY&#N TRANG TR&# L&#i Đ&#i Đ&#ng :

Lúc này nhà s&# đ&# 48 tu&#i. Tr&#c khi nh&#p biên quan, Huy&#n Trang ghé n&#c Khotan và nh&# th&#ng đ&#i n&#c này chuy&#n cho m&#t t&#u ch&#ng xin Đ&#ng Thái Tông tha t&#i và cho đ&#c nh&#p c&#nh, vì tr&#c đó ông đã lén đi th&#nh kinh. Do trên đoàn ng&#i khi v&# t&#i ph&#i nán l&#i Sa Châu ch&# l&#nh. Ngày 24 tháng giêng năm 645 (sau TL), nh&#m đ&#i Đ&#ng Trình Quan th&# 19, Tr&#n huy&#n Trang v&# t&#i Tr&#ng An, đ&#c vua phái các quan đ&#i th&#n ra nghênh đón r&#t tr&#ng th&#. Tóm l&#i Huy&#n Trang r&#i Đ&#i Đ&#ng đúng 17 năm, đi g&#n 30.000 km, đã tr&#i qua 138 n&#c l&#n nh&#, ngày nay thu&#c các n&#c Tàu (Tây T&#ng, Tân C&#ng, N&#i Mông), Liên Xô cũ, Ba T&#, A Phú H&#n, Pakistan, &#n Đ&#, Bhutan, Nepal và Bangladesh. V&#t qua nhi&#u sa m&#c hoang vu, bão cát ch&#a h&# có ng&#i đ&#t chân t&#i. Đã leo lên các đ&#nh núi ch&#c tr&#i, tuy&#t ph&# v&#n niên, lang thang các thung lũng đ&#y thú đ&# và m&#i ăn th&#t ng&#i. Nh&#ng t&#t c&# các tai n&#n trên nh&# Tr&#i Ph&#t che ch&# nên cu&#i cùng đ&#u qua h&#t. Ch&#ng nh&#ng th&# Huy&#n Trang l&#i đ&#c các v&# vua đ&#ng th&#i cũng nh&# quan dân các n&#c th&#ng kính, giúp đ&#. Nh&# v&#y ông m&#i đ&#c thành công và viên mãn, tr&# thành m&#t b&#c vĩ nhân hi&#n hách mu&#n đ&#i. Ông đã mang v&# n&#c 159 xá l&#i t&#, 17 t&#ng Ph&#t b&#ng g&# quý, 675 b&# kinh Ph&#t. Toàn b&# b&#o v&#t trên, Huy&#n Trang đ&#u dâng cúng vào Hoàng Phúc T&# t&#i kinh đô. C&#m đ&#c đ&# c&#a m&#t b&#c chân tu, vua Đ&#ng phong ông ch&#c th&#ng th&# nh&#ng ông t&# ch&#i, ch&# xin cho mình đ&#c y&#n &#n đ&# đ&#c lòng đ&#ch các kinh sách đã mang t&# A&#n đ&# v&#. Ngoài ra đ&# làm v&#a lòng vua, ông vi&#t b&# Tây V&#c Ký , ghi l&#i cu&#c hành trình r&#ng r&# 17 năm n&#i x&# ng&#i trên đ&#ng th&#nh kinh. B&# sách g&#m 12 t&#p. Đây là m&#t tài li&#u th&#t quý giá , giúp các s&# gia cũng nh&# nhà biên kh&#o mu&#n kh&#o sát v&# mi&#n Trung

Á mệnh mông, hiềm nguy và huyển bí.

Đỗ thuởn từn trong việc san đởnh các kinh đởnh thởnh vở tở Thiên Trúc, Ông lỏp mỏt tở đởch thuởt gỏm 19 ngỏi thông thỏ o Hán lỏn Phỏn ngỏ. Tỏ đó cho đởn cuỏi đỏi suỏt 19 năm, Đỏng Tăng san đởnh, đởch thuởt và đỏn giỏi các bở kinh Phỏt quý giá và quan trỏng nhỏt, gỏm đở thỏ, loỏi, luỏt trong đó có bở ĐỏI BẮT NHÃ BA LA MỎT ĐA gỏm 600 quyỏn. Ngoài ra ông còn viỏt bởng từng Phỏn các bở kinh nhỏ Hỏi Tông Luỏn, Chỏ AÔc Luỏn.. Ông cũng đởch bở Đỏo Đỏc Kinh và Đa Phỏc Khỏi Tín Luỏn tở Hán Văn ra từng Phỏn.

Năm 664, sau khi hành hỏng tở thung lũng Lan Chi vỏ, Đỏng Tăng cỏm thỏ y mỏt nên trần trỏi cùng đỏ tỏ là sau khi chỏt, chỏ chỏn ông bởng mỏt mạnh chỉ u tỏ i chỏn hieu quỏnh là đỏ. Đỏng Tăng Tam Tỏng, tỏc nhà sỏ Trỏn Huyỏn Trang viên tỏch ngày mùng 5 tháng 5 năm 664, nhỏm năm Lân Đỏc nguyên niên. Vua Đỏng Cao Tông khỏc thỏng rỏt thỏm thiỏt và ra lỏnh cho toàn quỏc cỏ tang nhỏ mỏt quỏc phỏ.

Tang lỏ ông đỏc cỏ hành trỏng thỏ, ngoỏi trỏ bỏ áo quan làm bởng tre nhỏ tâm nguyỏn cỏ a Thánh Tăng. Hiỏn nay phỏn mỏ cỏ a Tam Tỏng vỏn còn tỏi Bỏch Lỏc Nguyên, ngoỏi thành Tây An (Trỏng An cỏ). Đám tang có hỏn mỏt triỏu ngỏi khỏp nỏi vỏ tham đỏ. Sau đó có nhiỏu ngỏi đỏn cỏt chỏi quanh mỏ phỏn đỏ thỏ hiỏu cỏ tang trên ba năm mỏi đỏi đỏn i khỏc. Theo nhỏn đỏnh cỏ a các sỏ gia, thì xỏ a nay kỏ cỏ các vỏ vua chúa, chỏ a có ai đỏc mỏi ngỏi kính trỏng và thỏng mỏn nhỏ Thánh Tăng Huyỏn Trang.

Đỏu này cũng đỏ hiỏu, trỏc hỏt Thánh Tăng Huyỏn Trang là mỏt vỏ chân tu, trỏn đỏi chỏ nghĩ tỏi Phỏt Pháp và Đỏo Lý mà thôi Ngoài ra ông còn là mỏt nhà thám hiỏm đỏi tài, mỏt hỏc giỏ uyên bác và trên hỏt là mỏt ngỏi đã có công rỏt lỏn trong việc tỏ o mỏi liên hỏ mỏt thiỏt giỏ a các Dân tỏc đỏ chỏng nỏm giỏ a nhỏ hỏng cỏ a hai nỏn văn hóa ỏn-Trung ./-

Viỏt tở Xỏm Cỏn Hỏ Uy Di

Mùa Phỏt Đỏn 2009